

Sygn. akt III Cz 1393/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędziowie: SO Aleksandra Janas

SO Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 marca 2014 r. w Gliwicach

sprawy ze skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrzu Z. R. w sprawie Kmp 105/12

z wniosku wierzyciela A. S.

z udziałem dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

o świadczenie pieniężne

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 19 czerwca 2013 r., sygn. akt I Co 57/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Aleksandra Janas

Sygn. akt III Cz 1393/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 19 czerwca 2013r. Sąd Rejonowy w Zabrzu w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela A. S. z udziałem dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. o świadczenie pieniężne oddalił skargę dłużnika na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrzu Z. R. w sprawie KMP 105/12 w zakresie postanowień z dnia 12 grudnia 2012r. w przedmiocie przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 600zł oraz w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 3.739,25 zł.

Sąd Rejonowy uzasadnił, że tytułem wykonawczym w niniejszej sprawie jest wyrok Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 21 sierpnia 2012r., sygn. akt IV P 160/10, zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 29 października 2012r. W toku postępowania egzekucyjnego, w dniu 28 listopada 2012r., komornik sądowy wystosował zawiadomienie o wszczęciu egzekucji oraz zajęciu rachunku bankowego dłużnika. W dniu

3 grudnia 2012r. zajęcie to zostało anulowane i wydanym tego samego dnia postanowieniem komornik sądowy dokonał kolejnego zajęcia na kwotę 1.238,79 zł oraz odsetek w wysokości 5.536,48 zł. Dnia 5 grudnia 2012r. dłużnik wniósł o umorzenie egzekucji w związku

z uregulowaniem przez jego ubezpieczyciela kwoty 58.478,09 zł. Dnia 11 grudnia 2012r. również wierzyciel, w związku z uregulowaniem należności, cofnął wniosek egzekucyjny, wnosząc o przyznanie kosztów zastępstwa adwokackiego w tym postępowaniu. Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2012r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne, ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 3.739,25 zł, postanawiając o obciążeniu nimi dłużnika. Na kwotę tę składały się: opłata egzekucyjna stosunkowa

w kwocie 3.688,40 zł na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz wydatki gotówkowe w kwocie 50,85 zł na podstawie art. 39 ust. pkt 6 i 8 u.k.s.e. Kolejnym postanowieniem wydanym tego samego dnia tj. 12 grudnia 2012r. komornik przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 600 zł. Sąd wskazał, że zasadę rozliczenia kosztów egzekucji reguluje art. 770 k.p.c. stanowiący przepis szczególny wobec art. 98 i nast. k.p.c., zgodnie z którym dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji.

Sąd powołał również regulację art. 49 ust. 1, ust. 2, ust. 4 oraz ust. 7 u.k.s.e. Wskazał,

że w sprawie nie doszło do niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego bowiem dłużnik nie zrealizował dobrowolnie obowiązku świadczenia wynikającego z tytułu wykonawczego, egzekucja nie została wszczęta na podstawie skonsumowanego tytułu wykonawczego bądź na podstawie tytułu wykonawczego pozbawionego wykonalności, wierzyciel nie posiadał pełnego zabezpieczenia roszczenia. Od daty wydania wyroku

tj. 21 sierpnia 2012r. do daty wszczęcia postępowania egzekucyjnego tj. 15 listopada 2012r. upłynęły prawie 3 miesiące, w którym to czasie dłużnik nie wykonał zobowiązania. Wobec powyższego wierzyciel był uprawniony do wystąpienia z wnioskiem egzekucyjnym

a wszczęcie egzekucji nie było daremne i zbędne. Prawidłowa była także wysokość ustalonych przez komornika kosztów. Zawarty w art. 49 ust. 2 u.k.s.e. zwrot „wartość świadczenia pozostającego do wyegzekwowania”, od której komornik winien pobrać 5 % opłatę stosunkową oznacza wartość świadczenia objętego wnioskiem wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego lub świadczenia, którego egzekucja uległa umorzeniu

na podstawie art. 823 k.p.c. Jest to wartość świadczenia, które pozostawałoby

do wyegzekwowania, gdyby nie doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego. Nie ma przy tym znaczenia przyczyna, z jakiej wierzyciel wnosil o umorzenie postępowania. Sąd pierwszej instancji wskazał również, że wierzyciel reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wnosil o obniżenie wysokości opłaty stosunkowej a sąd nie jest uprawniony do obniżenia tej opłaty z urzędu. Nadto Sąd wskazał, że świadczenie uiszczone przez dłużnika bezpośrednio do rąk wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego należy traktować jako świadczenie wyegzekwowane i pobierać od niego opłatę niezależnie od tego, czy skutek takiej wpłaty wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania.

Na podstawie § 12 pkt 5 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013r., poz. 461) prawidłowe było także postanowienie w przedmiocie przyznania kosztów zastępstwa procesowego. Reasumując Sąd pierwszej instancji stwierdził, że nie znalazł podstaw

do zmiany czy też uchylenia zaskarżonych postanowień komornika sądowego

i w konsekwencji oddalił skargę dłużnika na podstawie art. 767 k.p.c. w zw. z art. 49 ust. 4 u.k.s.e. i art. 770 k.p.c.

Postanowienie to zaskarżył w całości dłużnik (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z., który wnosil o jego zmianę poprzez odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania egzekucyjnego oraz obciążenie tymi kosztami wierzyciela oraz zasądzenie na jego rzecz od wierzyciela kosztów postępowania zażaleniowego. Dłużnik podniósł zarzut naruszenia art. 770 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i obciążenie go kosztami postępowania egzekucyjnego, które nie były niezbędne do celowego dochodzenia przez wierzyciela jego praw oraz zarzut naruszenia art. 49 ust. 4 u.k.s.e. poprzez jego niezastosowanie i nieobciążenie wierzyciela kosztami niecelowo wszczętej egzekucji.

Skarżący podniósł, że niesłuszna jest konstatacja jakoby stosowanie regulacji z art. 770 k.p.c. „wypierać” niejako miało możliwość stosowania art. 98 k.p.c. W jego ocenie wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie było celowe. Dłużnik poinformował bowiem wierzyciela, że wezwał ubezpieczyciela do wykonania zobowiązania oraz że w związku z tym roszczenie zostanie bezzwłocznie zaspokojone. Wierzyciel, z racji wezwania ubezpieczyciela do spełnienia świadczenia, nie ponosił ryzyka ewentualnego niezaspokojenia. W ocenie skarżącego niecelowym jest postępowanie egzekucyjne w sytuacji, gdy dłużnik nie dał powodu do jego wszczęcia, między innymi w sytuacji gdy wykazał gotowość spełnienia obowiązku nałożonego tytułem wykonawczym.

Wierzyciel A. S. wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie na jego rzecz od dłużnika kosztów postępowania zażaleniowego. Podniósł, że w dacie złożenia wniosku egzekucyjnego wierzytelność była wymagalna i wynikała z prawomocnego wyroku. Dłużnik należności nie spełnił, co uprawniało wierzyciela do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Gołosłowne deklaracje dłużnika dotyczące spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela nie były wystarczające do tego, aby powstrzymać wierzyciela posiadającego prawomocny tytuł wykonawczy od jego realizacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika nie mogło odnieść skutku.

Podkreślić należy, że dłużnik (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwestionował samą zasadę obciążenia go kosztami postępowania egzekucyjnego. Nie podnosił natomiast zarzutów odnośnie wyliczenia przez komornika sądowego wysokości kosztów. Brak było więc podstaw do uruchamiania instytucji prawnej upoważniającej sąd egzekucyjny do miarkowania ustalonej przez komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne wysokości naliczonej w oparciu o art. 49 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji opłaty stosunkowej.

Zgodnie z art. 770 k.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi.

W odniesieniu do kosztów postępowania egzekucyjnego obowiązują zasady: odpowiedzialności dłużnika za koszty postępowania egzekucyjnego, zwrotu wierzycielowi kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji, ściągnięcia kosztów wraz

z egzekwowanym roszczeniem. Odstąpiono natomiast od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy przewidzianej dla postępowania rozpoznawczego (art. 98 k.p.c.) Trzeba podkreślić, że egzekucja jest celowa tylko wówczas, gdy podejmowane przez komornika czynności mają wpływ na sprawne zaspokojenie wierzyciela i są zgodne z przepisami prawa egzekucyjnego. Dłużnik nie powinien zostać obciążony kosztami, jeśli nie dał podstawy do wszczęcia przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego, bo np. dobrowolnie realizuje w ustalonym terminie nałożony na niego w tytule wykonawczym obowiązek (tak SN w uchwale z dnia 27 listopada 1986 r., III CZP 40/86, OSNCP 1987, nr 5-6, poz. 71).

W niniejszej sprawie dłużnik dał podstawy do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Komornik sądowy podjął czynności polegające na zajęciu rachunków bankowych - w oparciu o tytuł wykonawczy i zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym. Bezspornym było, że dłużnik (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. nie spełnił świadczenia na rzecz wierzyciela, co uzasadniałoby nieobciążanie go kosztami postępowania egzekucyjnego. Dłużnik nie wykazał również gotowości spełnienia świadczenia – stwierdził, że zapłaci ubezpieczyciel, do którego się zwrócił. Wbrew twierdzeniom dłużnika podnoszonym w zażaleniu wystosowanie przez niego pisma do ubezpieczyciela nie gwarantowało wierzycielowi zapłaty należności. Wypłata środków nie następuje automatycznie, zależy od decyzji ubezpieczyciela, który może nie przychylić się do wniosku. Należy również zaznaczyć, że dłużnik poinformował wierzyciela o wystąpieniu do ubezpieczyciela pismem z dnia 30 października 2012r. (k. 41 akt KMP 105/12) tj. po upływie ponad dwóch miesięcy od daty tytułu egzekucyjnego, po opatrzeniu go klauzulą wykonalności.

Brak niezwłocznej reakcji dłużnika również stanowi o braku wykazania gotowości spełnienia obowiązku zapłaty świadczenia.

Wobec powyższego Sąd I instancji słusznie stwierdził, iż prowadzone postępowanie egzekucyjne było celowe.

Reasumując, z tych powodów na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zażalenie oddalono jako bezzasadne.

SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Aleksandra Janas